

PSICOPATOLOGIA DE LA INFÀNCIA I DE L'ADOLESCÈNCIA

26931

Modificat: juliol 2004

Departament de Psicologia de la Salut i de Psicologia Social
Àrea de Personalitat, Avaluació i Tractament Psicològic

Professores Teoria: Edelmira Domènech-Llaberia, Ma del Claustre Jané i Sergi Ballespí

Professors Pràctiques: Sergi Ballespí i Hortènsia Torres.

Professors Docència Tutoritzada: Edelmira Domènech-Llaberia, Ma. Claustre Jané i Sergi Ballespí

OBJECTIUS

Objectius Generals

1. Tenint en compte que els alumnes ja han cursat Simptomatologia General a l'assignatura troncal, el que es pretén és aprofundir en les principals categories diagnòstiques de psicopatologia.
2. Aplicar els coneixements teòrics adquirits en la resolució de casos pràctics.

Objectius Específics

1. Conèixer els trastorns de la vinculació i de la privació afectiva.
2. Conèixer les principals característiques dels trastorns externalitzants (depressió, ansietat, etc.).
3. Conèixer les diferents formes de trastorns internalitzants i la seva relació amb les trastorns del temperament i la personalitat.
4. Aprofundir amb les patologies severes i cròniques dels infants i dels adolescents (Espectre autista, Deficiència Mental i Trastorns psicòtics)

TEMARI

---

1. **Trastorns de la vinculació i privació afectiva:** Concepte, primeres interaccions amb les persones del seu entorn, tipus de trastorns de la vinculació i la seva simptomatologia específica. Privació afectiva i maltractament.
2. **Depressions a la infantesa i l'adolescència:** Síntomes, síndromes i trastorns depressius, formes clíniques de la Depressió Major i de la Distímia, models explicatius de la Depressió, diagnòstic i orientació terapèutica.
3. **Trastorns per Ansietat:** Ansietat normal i patològica, relació entre l'ansietat i el desenvolupament, Fòbies, Trastorn d'Ansietat de Separació, Trastorn d'Ansietat Generalitzada, Trastorn per estrès posttraumàtic, Trastorn Obsessiu-Compulsiu i altres formes. Diagnòstic i orientació terapèutica.
4. **Conducta suïcida a la infantesa i l'adolescència:** Diferents formes de conducta suïcida (ideació, intents de suïcidi, autoagressions, suïcidi consumat i autòpsia psicològica), família i escola en el suïcidi infantil.

5. **Trastorn per Dèficit d'Atenció amb Hiperactivitat:** Concepte del TDAH, Subtipus de TDAH, simptomatologia primària i secundària del TDAH, factors causals, diagnòstic diferencial i comorbiditat.
6. **Trastorns de conducta a la infantesa i l'adolescència:** Concepte de trastorn de comportament, Trastorn Negativista-Desafiant, Trastorn Dissocial, conducta agressiva, comorbiditat, diagnòstic i orientació terapèutica.
7. **Trastorns de l'Espectre Autista:** Concepte i delimitació, models explicatius de l'Espectre Autista, factors biològics, simptomatologia primària, diagnòstic i orientació terapèutica.
8. **Patologia psicòtica en nens i en adolescents:** Clínica de les Psicosis infantils, algunes formes de psicosi de la infantesa, Trastorns Maníacs, Psicosis orgàniques, Psicosis tòxiques, formes precoces de l'Esquizofrènia i altres formes de psicosis.
9. **Deficiència Mental:** Aspectes generals de la Deficiència Mental, tipus de Deficiència Mental, aspectes psicopatològics de la D.M., síndromes genètiques, metabòliques i psicosocials.

ESTIMACIÓ DE TEMPS

De 10 a 12 hores setmanals per teoria + pràctica.

PRÀCTIQUES

Es comentaran i discutiran casos clínics reals presentats a través de vídeo. Cada cas il·lustra un dels aspectes que es desenvolupen a la classe teòrica i anirant paral·lels a la teoria. Alguns temes no s'acompanyaran de pràctica de vídeo i es donarà als alumnes material escrit per treballar.

DOCENCIA TUTORITZADA

Els alumnes que hi vulgui assistir s'hauran de comprometre a una assistència continua. Els alumnes treballaran sobre els temes impartits en les classes teòriques a partir d'històries clíniques de casos reals. S'aprofundirà en temes de psicopatologia de l'adolescència de manera especial. Es treballarà en grups per permetre una discussió i posta en comú dels diferents casos. A l'acabament del curs hauran de presentar un treball sobre tots els temes que s'hauran tractat.

AVALUACIÓ

1ra. Convocatòria: L'examen serà tipus tests amb un mínim de 50 preguntes de 4 alternatives de resposta (Encerts- errors/3) redactades en català. Hi ha una alternativa d'examen obert amb preguntes breus en castellà pels alumnes d'Erasmus i aquells que ho sol·licitin i tinguin una causa que ho justifiqui.

2na. Convocatòria: Examen oberts de 8-12 preguntes obertes breus sobre el conjunt del temari de l'assignatura.

ASSIGNATURES DE LLIURE ELECCIÓ RECOMANADES

Assignatures de lliure elecció.

23877 Patologia de l'Audició i del Llenguatge (12 crèdits. Anyal)

23020 Paidopsiquiatria (3 crèdits. 2n. Semestre. Vall d'Hebron.)

BIBLIOGRAFIA

Bàsica

Caballo, V.E. y Simon, M.A. (2002). *Manual de psicología clínica infantil y del adolescente. Trastornos específicos*. Madrid: Pirámide. Manual de psicología clínica que descriu tant els aspectes clínics dels trastorns psicopatològics com la intervenció.

Jané, M.C. (2001). *Llenguatge i psicopatologia de la Infantesa i l'Adolescència: Clínica i avaluació*. Bellaterra: Publicacions de la UAB. Descriu la clínica i l'avaluació dels trastorns psicopatològics de la infantesa i l'adolescència a la vegada que aporta casos pràctics per a ser resolts pels alumnes permetent l'autocorrecció.

Llibres de consulta:

- American Psychiatric Association (1995). DSM-IV: Manual diagnóstico y estadístico de los trastornos mentales (4ª ed. Rev.). Barcelona, Masson.

- Buendía, J. (Ed.) Psicopatología en niños y adolescentes: desarrollos actuales. Madrid: Pirámide. 486 pp.

- Clasificación Diagnóstica de los Trastornos de la Infancia y la adolescencia (2000). Organización Mundial de la Salud. Madrid: Panamericana.

- Domènech-Llaberia, E. I Jané, M^a.C.(1998). Actualizaciones en psicopatología infantil II. Bellaterra: Servei de Publicacions UAB.(pp.331)

- Perinat, A. (ed.) (2003). Los adolescentes en el siglo XXI. Barcelona: UOC (pp.270)